Dall	No
KOII	140

UDC (General) Session 9/2014 Paper-1st (Works Accounts)

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 100

NOTE

- Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- ii) Support your answer with relevant rules/regulations.
- Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.
- iv) Missing data, if any, may be assumed but must be indicated specifically in the answer.
- Q.1 a) It is not sufficient that an officer's Account should be correct to his own satisfaction, comment it.
 - b) What are the fundamental principles which should be followed before the commencement of any work?
 - ੳ) ਕੀ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਅਫਸਰ ਦੇ ਲੇਖੇ (ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ) ਸਹੀ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਤਸਲੀ ਕਾਫੀ ਹੈ? ਬਿਆਨ ਕਰੋ।
 - ਅ) ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਮੂਲ ਸਿਧਾਤਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜਰੂਰੀ ਹੈ?

14+6=20

- Q.2 a) What is imprest? What precautions should be observed while granting imprest?
 - b) Mention chargeable account head of the following:-

- i) Sale of tender form.
- ii) Income Tax deducted at source.
- iii) Deposit for contribution work.
- iv) Rental for staff quarter.
- iv) Revenue from sale of power-domestic supply.
- ੳ) ਸਰਕਾਰੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਾਵਧਾਨੀਆਂ ਵਰਤਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
- ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਮੱਦਾਂ ਦੇ ਲੇਖਾ ਮੱਦ ਲਿਖੋ:
 - i) ਟੈਂਡਰ ਫਾਰਮ ਵੇਚਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ
 - ii) ਮੌਕੇ ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕਟੌਤੀ
 - iii) ਕੰਟਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਕੰਮ ਲਈ ਜਮਾ ਰਕਮ
 - iv) ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਕੁਆਟਰਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰੈਂਟ
 - v) ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵੇਚ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਰਕਮ

10+10=20

- Q.3 a) What is completion report, describe the procedure for its preparation and disposal?
 - b) When does the sanction for work estimate lapses?
 - ਓ) ਕੰਮ ਦੀ ਸੰਪੂਰਣਤਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
 - ਅ) ਕੰਮ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ ਰੱਦ ਕਦੋਂ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

14+6=20

- Q.4 a) Name the authorities and their power in respect of following:-
 - To sanction expenditure on book binding through local agency.
 - ii) To sanction purchase of revenue stamp.
 - iii) To sanction expenditure on postage stamp.
 - To sanction expenditure on compensation awarded under the Workman Compensation Act, 1923.
 - b) Explain the following under Purchase Regulations:-
 - Rejection of tender.
 - ii) Re-invitation of tender.
 - ਰ) ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਿਚ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਪਾਵਰ ਲਿਖੋ:-
 - ਏਜੰਸੀ ਤੋਂ ਬੁੱਕ ਬਾਇੰਡੀਂਗ ਕਰਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਮਨਜੂਰੀ।
 - ii) ਰੈਵਨਿਊ ਸਟੈਂਪ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ
 - iii) ਪੋਸਟੇਜ਼ ਸਟੈਂਪ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਮੰਜੂਰੀ
 - iv) ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਮੈਂਨ ਮੁਆਵਜਾ ਐਕਟ 1923 ਅਧੀਨ ਮੁਆਵਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਜੂਰੀ।
 - ਅ) ਪਰਚੇਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਿਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:-
 - ਹੈਂਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ
 - ii) ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਦੂਬਾਰਾ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ

12+8=20

Q.5 Explain the following:-

- i) Commissioning and capitalization of an asset.
- ii) Rate of cost and inclusive rate of cost.
- iii) Works expenditure and work outlay.
- iv) Operation and out-turn.

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ:-

- ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਚਾਲੂ ਅਤੇ ਪੂੰਜੀਗਤ ਕਰਨਾ।
- ii) ਕੀਮਤਦਰ ਜਾਂ ਸੰਮਿਲਤ ਕੀਮਤ ਦਰ
- iii) ਕੰਮ ਦਾ ਖਰਚਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਪੂੰਜੀਗਤ ਲਾਗਤ
- iv) ਸੰਚਾਲਣ ਅਤੇ ਉਪਜ

4x5=20

No	

UDC (General) Session 9/2014 Paper-II (Service Rules and Regulations)

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 100

NOTE

- Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- ii) Support your answer with relevant rules/regulations.
- Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.
- iv) Missing data, if any, may be assumed but must be indicated specifically in the answer.
- Q.1 a) Briefly explain Honorarium and fees. State the services for which the employee can retain the total amount of fee received by him
 - ਅ) ਸਨਮਾਨ ਭੱਤਾ ਅਤੇ ਫੀਸ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰੋ। ਉਹ ਕਿਹਤੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਫੀਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਪਾਸ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।
 - b) Define the following:
 - i) Chief Public Office.
 - ii) Chief Executive Officer
 - iii) Cadre

- iv) Head of Office.
- v) Competent authority.
- ਅ) ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸਾ ਲਿਖੋ:
 - i) ਮੁੱਖ ਪਬਲਿਕ ਦਫਤਰ
 - ii) ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਫਸਰ
 - iii) ਕਾਡਰ
 - iv) ਦਫਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖੀ
 - v) ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ

10+5X2=20

- Q.2 a) What are the rules of leave to probationers and apprentices?
 - ਅਜਮਾਇਸ ਅਧੀਨ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
 - b) What is adoption leave and for how many days it can be granted?
 - ਅ) ਅਡਾਪਸ਼ਨ ਲੀਵ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਤਨੇ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਮੰਜੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
 - c) What is paternity leave? Explain briefly.
 - ਏ) ਪੈਟਰਨਟੀ ਲੀਵ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰੋ।

10+5+5=20

- Q.3 a) What is pension? State various kinds of pension and the conditions under which it is granted.
 - ੳ) ਪੈਨਸਨ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ? ਪੈਨਸਨ ਦੀਆਂ ਵੱਖ–2 ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪੈਨਸਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਰਤਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

- b) Briefly explain the procedure to be followed regarding disciplinary cases to be dealt with under common proceedings with specific reference of relevant rules.
- ਅ) ਅਨੁਸਾਸ਼ਨੀ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਧੀਨ ਨਜਿਠਣ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਵਿੱਧੀ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
- c) What is the procedure to be followed imposing minor penalties? Briefly explain with reference to relevant rules.
- ਮਾਈਨਰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਵਿਧੀ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਸਬੰਧਤ ਵਿਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

8+6+6=20

- Q.4 a) What is the duty of controlling officer with regard to signing of TA Bills? Explain in detail with special reference to relevant regulation of PSEB MSR Vol. III (Travelling Allowance Regulations, 1972).
 - ੳ) ਕੰਟਰੋਲਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਲੋਂ ਟੀ.ਏ. ਬਿਲ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੀ ਫਰਜ ਹਨ? ਟੀ.ਏ. ਵਿਨਿਯਮ 1972 ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਨਿਯਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸਥ੍ਵਾਰ ਨਾਲ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।
 - b) What is subsistence allowance? When and at what rate it becomes payable? What kind of recoveries can be made from the subsistence allowance? Explain in brief.
 - ਅ) ਗੁਜਾਰਾ ਭੱਤਾ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਿਸ ਰੇਟ ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਗੁਜਾਰੇ ਭੱਤੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ? ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

10+10=20

Q.5 a) To whom the provident fund standing at the credit of a deceased employee can be paid if the subscriber dies before receiving the final payment?

- ੳ) ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਵੀਡੈਂਟ ਫੰਡ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਇਗੀ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਫੰਡ ਵਿਚ ਖੜੀ ਰਕਮ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?
- b) What is deposit linked insurance scheme. What is the rate of premium to be paid under this scheme? Explain the benefits of this scheme. Under what circumstances does it become payable?
- ਅ) ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਲਿੰਕਡ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਕੀ ਹੈ? ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਚੰਦੇ ਦੀ ਕੀ ਦਰ ਹੈ? ਇਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

10+10=20

Rol	NI.		

UDC (General) Session 9/2014 Paper-3rd (Acts and Labour Laws)

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 100

NOTE

- Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- ii) Support your answer with relevant rules/regulations.
- Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.
- iv) Missing data, if any, may be assumed but must be indicated specifically in the answer.
- Q.1 (a) Define and discuss "Arising out of and in the course of employment" as used in the Workmen's Compensation Act, 1923.
 - b) State the provisions (shortly) of Factory Act, 1948 with regard to safety of the workers.
 - ੳ) ਵਰਕਮੈਨਜ਼ ਕੰਪਨਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ " ਅਰਾਇਜਿੰਗ ਆਉਟ <u>ਆਫ਼</u> ਅਤੇ ਇਨ ਦਾ ਕੋਰਸ ਆਫ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ " ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸਾ ਲਿਖੋ।
 - ਲੇਕਟਰੀ ਐਕਟ 1948 ਅਧੀਨ ਵਰਕਰ ਦੀ ਸੇਫਟੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਵੀਜਨਾਂ ਲਿਖੋ।

10+10=20

Q.2 a) State the restrictions imposed by the Factory Act, 1948 on the employment and work of woman in a factory.

- State the types of information which is exempted from disclosure of information under Right to Information Act.
- ੳ) ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ 1948 ਅਧੀਨ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਤੇ ਇੰਪਲਾਇਮੈਂਟ ਅਤੇ ਕੰਮ ਲਈ ਕੀ ਬੰਦਸਾਂ ਹਨ?
- ਅ) ਰਾਈਟ ਟੂ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੀ ਸੂਚਨਾਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ?

10+10=20

- Q.3 a) What are the jurisdiction of District Forum, State
 Commission and National Commission under Consumer
 Protection Act?
 - b) What is the definition of MSME?
 - ੳ) ਕੰਜਿਉਮਰ ਪਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਡਿਸਟਿਕ ਫੋਰਮ, ਸਟੇਟ ਕਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਮਿਸਨ ਦਾ ਕੀ ਦਾਇਰਾ ਹੈ?
 - м) ਸੁਖਮ, ਲਘੂ ਅਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸਾ ਦਿਓ।

15+5=20

- Q.4 a) What are the functions of SLDC?
 - b) Define Electricity Supply Code as per Section 50 of The Electricity Act, 2003.
 - c) What are the provisions of penalty under Air (Prevention and Control of Pollution) Act, 1981 ?
 - ੳ) ਐਸ.ਐਲ.ਡੀ.ਸੀ. ਦੇ ਕੀ ਕੰਮ ਹਨ?
 - ਅ) ਇਲੈਕਟੀਸਿਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 50 ਅਧੀਨ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਸਿਟੀ ਐਕਟ_ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸਾ ਲਿਖੋ।
 - ੲ) ਏਅਰ (ਪ੍ਰੀਵੈਂਸਨ ਐਂਡ ਕੰਟਰੋਲ ਆਫ ਪੋਲਿਉਸ਼ਨ) ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪੈਨਲਟੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੋਵੀਜ਼ਨ ਲਿਖੋਂ।

5+5+10=20

Q.5 a) Define exempted establishment, occupier of a factory and superannuation under the Employee Provident Fund Act.

- b) Define "Enterprise" under MSME Development Act?
- ਉ) ਈ.ਪੀ.ਐਫ. ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਗਜੰਪਟਡ ਐਸਟੈਬਲਿਸ਼ਮੈਂਟ, ਆਕੁਪਾਇਰ ਆਫ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰਐਨੁਏਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸਾ ਲਿਖੋ।
- ਅ) ਮਾਈਕਰੋ, ਸਮਾਲ ਅਤੇ ਮੀਡੀਅਮ ਐਟਰਪ੍ਰਾੲਜਿਜ ਡਿਵੈਂਲਪਮੈਂਟ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਐਟਰਪਰਾੲਜਿਜ ਦੀ ਪ੍ਰੀਭਾਸਾ ਲਿਖੋ।

15=5=20

D-11	No		

UDC (General) Session 9/2014 Paper-4th

(Drafting and Computer Knowledge)

Time Allowed: 3 Hours

Max. Marks: 100

NOTE

- Attempt all the questions and part of a question must be attempted continuously at one place.
- ii) Support your answer with relevant rules/regulations.
- Rough work should be done on the space provided for in the answer sheet at Page No.2.
- iv) Missing data, if any, may be assumed but must be indicated specifically in the answer.

Q.1 Précis writing:

 a) Write précis of the following paragraph of about one third of the original passage:-

Prevention is better than cure. It is recognized that the only way to get rid of malaria completely is to get rid of the mosquitoes which cause it. Malaria is always associated with damp and marshy land. This is not because the land is damp, but because the static water is the breeding place of the mosquitoes which begin their life as a larva in the water. Malaria does not frequently occur in dry desert countries because mosquitoes cannot breed there. The only way to destroy mosquitoes is to prevent their breeding in static water. This can be done by draining all ponds and pool and by keeping them covered in the breeding season with

	a f	film of kerosene oil which by depriving the m.	larva of air, kills
			Marks:10
b)	Give	e a suitable title to the paragraph.	
			Marks : 1x2=2
c)	The	word "desert' in the passage means;	
	i)	productive	
	ii)	unproductive	
	iii)	populated	
			Marks: 1×1=1
d)	The	word "static" in the passage means	
	i)	moving	
	ii)	running	
	iii)	standing	
			Marks: 1x1=1
e)	The	word "breed" in the passage means:	
	i)	reproduce	
	ii)	shallow	
	iii)	swim	
	Draf	tina	Marks: 1×1=1
	Answ	er the following questions:-	

Q.2

a) Prepare a public notice on behalf of CE/Commercial, PSPCL, Patiala to be published in leading newspapers informing general public regarding the extension in VDS scheme for DS consumers.

Marks:1x5=5

b) Write an email to Financial Advisor, PSPCL, Patiala on behalf of SE/DS Circle, PSPCL, Mohali for intimating a special budget demand for a state level function to be organized at Mohali on 30.9.2014. Assume dummy email id's for both the officers

Marks: 1x5=5

c) Write a DO letter from CE/DS (South), PSPCL, Patiala to all SE/DS under him advising that in view of the approaching paddy season, they should take all the necessary steps to strengthen the distribution network of their respective circles.

Marks:1x5=5

d) Write a public notice on behalf of CE/Commercial, PSPCL, Patiala to be published in leading English newspapers, appealing to the general public to save electricity in the summer season.

Marks: 1x5=5

Q.3 English grammar:

Answer the following questions:-

- A) Select the correctly punctuated sentence.
 - Spain is a beautiful country; the beache's are warm, sandy and spotlessly clean.

- Spain is a beautiful country; the beaches are warm, sandy and spotlessly clean.
- Spain is a beautiful country, the beaches are warm, sandy and spotlessly clean.
- Spain is a beautiful country; the beaches are warm, sandy and spotlessly clean.

Marks: 1x2=2

- B) Select the correctly punctuated sentence:
 - I can't see Tim's car, there must have been an accident.
 - I can't see Tim's car; there must have been an accident.
 - I can't see Tim's car; there must have been an accident.
 - iv) I can't see Tim's car there must have been an

Marks: 1x2=2

C) Change the voice:

- He said to his father, "Please increase my pocketmoney."
- The little girl said to her mother, "Did the sun rise in the East?"
- iii) Bob said, " I am going to see my mother tomorrow."
- iv) Beautiful giraffes roam the savannah.
- The staff is required to watch a safety video every year.

- D) In the following questions four alternatives are given for the idiom/phrase italicized and underlined in the sentence. Choose the alternative which best expresses the meaning of idiom/phrase:-
- a) To keeps one's temper
 - i) To become hungry
 - ii) To be in good mood
 - iii) To preserve ones energy
 - iv) To be aloof from
- b) To play second fiddle
 - i) To be happy, cheerful and healthy
 - ii) To reduce importance of one's senior
 - iii) To support the role and view of another person
 - iv) To do back seat driving
- c) To take a leaf out of somebody's book
 - i) To take him as a model
 - ii) To steal something valuable
 - iii) To follow the dictates of someone
 - iv) To conform to other's standard.

Marks: 3x2=6

Q.4 Computer awareness (part-1)

a) Answer the following questions (Attempt any 5):-

- How do you copy and paste files between windows?
 Please explain.
- ii) List any two input and two output devices?
- List the differences between input and output devices of a computer system using suitable examples.
- iv) Briefly explain purpose of a Computer Operating

 System with suitable examples?
- v) What is meant by RAM and what are its uses?
- vi) What is meant by the term 'Computer Hardware"?

 Give suitable examples.

Marks: 2x5=10

b) Write the steps to sort information in a table containing employee id, name, and designation and posting location by employee id in MS Excel.

Marks: 1x5=5

- Q.5 a) Answer the following MCQs about M5 word:
 - i) Bold, Italic, Regular are known as
 - a) font styles
 - b) font effects
 - c) word art
 - d) text effect
 - Superscript, subscript, outline, emboss, engrave are known as
 - a) font styles

		b) font effects
		c) word art
		d) text effects
A:	iii)	You need to jump to the next column breaking current column right at the cursor position. How can you break column?
		a) Pressing Ctrl + Enter
		b) Pressing Alt+ Shift+ Enter
		c) Break command from insert menu
		d) Both b and c
	iv)	You can detect spelling and grammar errors by
		a) Press Shift + F7
		b) Press Ctrl + F7
		c) Press Alt + F7
		d) Press F7
	v)	Changing the appearance of a document is called
		a) Proofing
		b) Editing
		c) Formatting
		d) All of above

Marks: 1x5=5

b) List the basic features and uses of MS Word software.

Marks: 1x5=5

c) How can you change the date and time settings in a Windows operating System?

Marks: 1X5=5

Q.6 Computer Awareness (Part-2)

- a) What are the following shortcut keys used for in MS word:
 - i) Ctrl+F
 - ii) Ctrl+B
 - iii) Ctrl+E
 - iv) Ctrl+Z
 - v) Ctrl+Y

Marks: 1x5=5

b) List the basic features and uses of MS Excel software.

Marks: 1x5=5

c) Write the steps for creating a table in MS Word with the following fields:-

Sr. No., Employee Code, Employee Name, Date of Joining, Posting location.

Marks: 1x5=5

d) Briefly explain any five mathematical functions/formulas provided in MS Excel and list the use of each.

Marks: 1x5=5